

ยุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ

จังหวัดชายแดนภาคใต้¹

Strategies for developing information and communication
technology (ICT) competencies of school administrators in
the Special Separate Development Zone in the Southern
Border Provinces

สุรียา หมาดthing²

Suriya Mardthing

ผ่องศรี วาณิชศุภวงษ์³

Phongsri Vanitsuppavong

เอกรินทร์ สังข์ทอง⁴

Ekkarin Sungtong

ชวลิต เกิดทิพย์⁵

Chawalit Kerdtip

¹บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของคู่มือฉบับนี้ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้” ศึกษา ศาสตร์ คู่มือบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

²นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Doctoral Student, Ed.D., Educational Administration, Graduate School, Prince of Songkla University, Pattani Campus

³รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Associate Professor, Ph.D., Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Assistant Professor, Ph.D., Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus

⁵ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Ed.D., Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus

Abstract

The purposes of this research were to 1) identify competency factors for information and communication technology (ICT) of school administrators in the Special Separate Development Zone in the Southern Border Provinces (SDSBP) 2) offer strategies in developing ICT competencies of school administrators in the SDSBP. The mixed methodology consisted of 2 stages. Stage one consisted of 3 steps: 1) analyzing documents, 2) conducting in-depth interviews with five experts, and 3) analyzing competency factors using exploratory factor analysis. The subjects were 800 administrators from 400 schools, two informants per school. Stage two consisted of four steps: 1) drafting strategies for developing ICT competencies of school administrators in the SDSBP 2) checking the strategy draft by conducting in-depth interviews with five experts, and 3) confirming the strategies using focus group discussion with eleven administrators in the SDSBP. 4) Improving and offering research report. The research findings were as follows: 1) Competency factors for ICT of school administrators in the SDSBP were divided into two aspects: 1.1) basic competencies consisting of four factors, and 1.2) school administration competencies consisting of five factors. 2) Strategies for developing ICT competencies of school administrators in the SDSBP included: 2.1) providing school administrators with competency to use basic ICT, 2.2) encouraging school administrators to have competency in using ICT for school administration, 2.3) supporting schools to have efficient internet networks and enough computers, and 2.4) providing planning and development for continuous ICT use, and 5) managing ICT use for operation safety.

Keywords: ICT competency, school administrator, Special Separate Development Zone, Southern Border Provinces

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะด้าน ICT และเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ขพก.จต.) โดยใช้ระเบียบการวิจัยแบบผสมผสาน แบ่งการวิจัยเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 มี 3 ขั้น 1) สังเคราะห์เอกสาร 2) สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน 3) วิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 คน จาก 400 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ระยะที่ 2 มี 4 ขั้น 1) ยกร่างยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ได้ในระยะที่ 1 และบริบทของโรงเรียนใน ขพก.จต. 2) ตรวจสอบร่างยุทธศาสตร์โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน 3) ยืนยันยุทธศาสตร์โดยวิธีการสนทนากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนใน ขพก.จต. จำนวน 11 คน 4) ปรับปรุงและนำเสนอรายงานผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนใน ขพก.จต. แยกออกเป็น 2 ด้าน ด้านที่ 1 เป็นสมรรถนะพื้นฐาน มี 4 องค์ประกอบ ด้านที่ 2 เป็นสมรรถนะเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน มี 5 องค์ประกอบ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนใน ขพก.จต. ประกอบด้วย 2.1) จัดให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะด้านการใช้ ICT ขั้นพื้นฐาน 2.2) ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะด้านการใช้ ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน 2.3) สนับสนุนให้โรงเรียนมีโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและมีคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอ 2.4) จัดให้มีการวางแผนและการพัฒนาการใช้ ICT อย่างต่อเนื่อง และ 5) จัดให้มีการใช้ ICT เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตามภารกิจ

คำสำคัญ: สมรรถนะด้าน ICT ผู้บริหารโรงเรียน เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

บทนำ

ความสามารถด้าน ICT หรือที่เรียกอย่างเป็นทางการว่า “สมรรถนะด้าน ICT (ICT competency) เป็นสิ่งที่มนุษย์ในยุคนี้ต้องมี เพราะเป็นทักษะเบื้องต้นในการดำรงชีวิต โดยไม่จำเป็นต้องรู้ลึกว่าอุปกรณ์ ICT ทำงานอย่างไร มีสถาปัตยกรรมแบบไหน แต่ให้รู้และมีทักษะการใช้เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ในสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันได้ (ยีน ภูววรรณ, 2555, สัมภาษณ์) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ผู้บริหารโรงเรียน เป็นบุคคลที่สังคมฝากความหวังให้เป็นผู้นำในการพัฒนาการศึกษา สิ่งที่ทำหยาอย่างที่สุดของการบริหารโรงเรียนคือคุณภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน โดยที่หน้าที่การบริหารโรงเรียนจะต้องพัฒนางาน 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ทุกงานที่กล่าวมานั้นสามารถนำ ICT มาประยุกต์ใช้ได้ทั้งสิ้น กอปรกับสภาวะการณ์ความไม่สงบในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ขพก.จชต.) มีการพยายามแก้ปัญหาโดยการจัดงบประมาณและจัดสรรครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายลงสู่โรงเรียนจำนวนมาก เพื่อนำมาช่วยในการแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการแก่ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนที่สำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในศตวรรษที่ 21 ทำให้สิ่งที่เคยทำได้ยาก เคยเป็นทักษะเฉพาะ มาเป็นสิ่งที่ทำได้โดยง่าย และไม่เฉพาะเจาะจงเฉพาะกลุ่มคน หรือกลุ่มอาชีพเท่านั้น มนุษย์หลากหลายวัย หลากหลายอาชีพหรือหลากหลายชนกลุ่มสามารถใช้ ICT ได้ทั้งสิ้น ขอเพียงให้มีโอกาสและมีความรักที่จะเรียนรู้การใช้งาน เมื่อ ICT เข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต การทำงานของมนุษย์ ผู้ที่ไม่มีความสามารถหรือไม่มีทักษะด้าน ICT ไม่เพียงแต่ประสบกับการเสียเปรียบ (disadvantage) เท่านั้น แต่ยังส่งผลให้ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุขด้วย (cannot survival with happiness) คำว่า ICT มาจากการผสมกันระหว่างคำว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology: IT) กับเทคโนโลยีการสื่อสาร (communication technology: CT) เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (information and communication technology: ICT) ผู้ที่มีทักษะด้าน ICT

จึงต้องมีพื้นฐานความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ (computer literacy) ผนวกกับความรู้ด้านสารสนเทศ (information literacy) เมื่อมีทักษะด้าน ICT (ICT skill) หรือมีความรู้ด้าน ICT (ICT literacy) ก็สามารถที่จะใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การนำเสนอความรู้ (สื่อช่วยสอน) การประกาศความรู้ (นำเสนอผ่านเว็บไซต์) การอภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ (webboard, weblog) และใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการนำเสนอข้อมูลความรู้ ด้วยสื่อผสม (ข้อความ ภาพนิ่ง เสียง ภาพเคลื่อนไหว) และการจัดเก็บข้อมูลในระบบฐานข้อมูล ส่งผลให้ง่ายในการค้นหาและนำมาใช้ในการตัดสินใจได้อย่างรอบคอบและรวดเร็ว (กิดานันท์ มลิทอง, 2548; อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2555)

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2549 เห็นชอบให้จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ ประกอบด้วยจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล และ 4 อำเภอ ของจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภोजะนะ นาหวี สะบ้าย้อยและเทพา (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2552) เนื่องจากมีเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลให้รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสำหรับแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่นั้นมากเป็นพิเศษ ทั้งนี้ในส่วนของการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549–2554 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดสรรระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับสถานศึกษาใน ขพก.จชต. ภายใต้โครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการศึกษา จำนวน 841 โรงเรียน จากทั้งหมดจำนวน 1,304 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 64.49 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ได้จัดสรรคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนครบทุกโรงเรียน ส่วนการเชื่อมโยงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันทุกโรงเรียนสามารถเชื่อมต่อเข้าโครงข่ายอินเทอร์เน็ตได้ แต่ส่วนใหญ่ยังมีความเร็วในการรับ-ส่งข้อมูลอยู่ในระดับต่ำ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีการปรับปรุงความเร็วของการในการรับ-ส่งข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนใน ขพก.จชต. จะต้องมีความรู้ และความสามารถด้านการใช้ ICT เพื่อที่จะนำมาปรับใช้ให้สามารถบริหารจัดการภายใต้

สภาวการณ์ที่เป็นอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะด้าน ICT และเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนใน ขพก.จชต.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

วิธีการศึกษา

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (mixed methodology) แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. วิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนใน ขพก.จชต. ประกอบด้วยขั้นตอน

1.1 สังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ประกอบด้วย California Emerging Technology Fund (2008), Kim, Jung & Lee (2011), Salpeter (2003), O'Connor (2011) Murray, Clermont & Bink (2005), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554) และ Hacquebard, Dijkxhoorn & Erkelens (2002) ได้ประเด็นข้อคำถามสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

1.2 สัมภาษณ์เชิงลึก (indepth interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก และมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าระดับรองศาสตราจารย์ หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง แล้วนำประเด็นที่ได้มาจัดหมวดหมู่แจกแจงความถี่ของแต่ละประเด็น และปรับแต่งภาษาของแต่ละประเด็นให้เป็นลักษณะตัวแปรสมรรถนะด้าน ICT เพื่อนำไปใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียน โดยที่ในขั้นตอนนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

1.3 วิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.3.1 ผู้วิจัยได้ยกร่างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ใช้สอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้สอบถามระดับความสำคัญของตัวแปรเกี่ยวกับสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียน โดยแบ่งข้อคำถาม/ตัวแปร ออกเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐาน ด้านสมรรถนะด้าน ICT สำหรับการบริหารโรงเรียน

1.3.2 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบร่างสอบถามให้ อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีการหาค่า IOC ได้ผลการประมวลผลค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6-1.00 จำนวน 70 ข้อ แยกเป็นด้านสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 ข้อ ด้านสมรรถนะด้าน ICT สำหรับการบริหารโรงเรียน จำนวน 40 ข้อ แล้วนำแบบสอบถามที่ได้ ไปให้ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่ไม่ใช่ประชากรที่จะศึกษา ตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำผลการตอบแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.9805

1.3.3 ประชากร เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนกรณีผู้อำนวยการโรงเรียนไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ใน ขพก.จชต. มีจำนวนทั้งหมด 2,464 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แนวคิดของ Hair et al คณะ (2010) ตัวแปร 1 ต่อผู้ให้ข้อมูล 20 คน ในการวิจัยครั้งนี้ ด้านที่มีตัวแปรมากที่สุดมีจำนวนตัวแปร 40 ตัว จึงต้องใช้ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 800 คน ผู้วิจัยจึง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 800 คน จาก 400 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มจาก โรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 11 เขต และตามด้วยการ สุ่มอย่างมีระบบโดยเรียงโรงเรียนตามจำนวนนักเรียนจากมากไปหาน้อย

1.3.4 จัดเก็บข้อมูล โดยทำหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 800 ชุด

1.3.5 วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาบันทึกข้อมูล และประมวลผลด้วยโปรแกรมประยุกต์สำหรับการวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ โดยแยกวิเคราะห์ทีละด้าน

2. ยกร่าง ตรวจสอบร่างและยืนยันยุทธศาสตร์การพัฒนาศมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนใน ขพก.จชต. โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยขั้นตอน

2.1 ผู้วิจัยทำการยกร่างยุทธศาสตร์โดยวิธีการนำองค์ประกอบที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1 โดยพิจารณาทั้งองค์ประกอบและตัวแปรร่วม มายกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาศมรรถนะด้าน ICT ให้สอดคล้องกับบริบทใน ขพก.จชต. ผลการยกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาศมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนใน ขพก.จชต. ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์และมาตรการ

2.2 ผู้วิจัยตรวจสอบร่างยุทธศาสตร์ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งหรือกำลังดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน ขพก.จชต. แล้วนำความเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์

2.3 ผู้วิจัยยืนยันยุทธศาสตร์โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (focus group) ผู้อำนวยการโรงเรียนใน ขพก.จชต. เขตพื้นที่การศึกษาละ 1 คน รวมจำนวน 11 คน ระยะเวลา 1 วัน

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ดังนี้

1. องค์ประกอบสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ แยกออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) สมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐาน มี 4 องค์ประกอบ 2) สมรรถนะด้าน ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน มี 5 องค์ประกอบ รวมเป็น

9 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน ทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ตเบื้องต้น ทักษะการจัดการงานเอกสารและการสื่อสารผ่านสมาร์ตโฟน ทักษะการใช้อีเมลและโซเชียลเน็ตเวิร์ค ทักษะการบริหารจัดการข้อมูลโรงเรียนและการสื่อสารทางไกล ทักษะการบูรณาการ ICT เพื่อการบริหารงานในสถานศึกษา ทักษะการใช้ระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์และการเรียนรู้แบบออนไลน์ ทักษะการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต และทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อการใช้ ICT อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้

วิสัยทัศน์

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีสมรรถนะด้าน ICT สามารถบริหารโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัยท่ามกลางวิกฤตการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

พันธกิจ

1. พัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะด้าน ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน และสามารถนำ ICT มาประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการและเพื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. พัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

4. จัดทำแผนและการพัฒนาการใช้ ICT อย่างต่อเนื่อง

5. นำ ICT มาสนับสนุนให้สามารถบริหารจัดการโรงเรียนได้อย่างปลอดภัย
เป้าประสงค์

1. เพื่อผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะด้าน ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน

3. เพื่อให้โรงเรียนมีโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและสามารถกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายครอบคลุมพื้นที่ของโรงเรียน

4. เพื่อให้มีแผนการพัฒนาการใช้ ICT อย่างต่อเนื่อง

5. เพื่อให้มีการนำ ICT มาสนับสนุนให้การบริหารจัดการโรงเรียนภายใต้สภาวะการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างมีความปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะด้านการใช้ ICT ขั้นพื้นฐาน มี 5 มาตรการ ประกอบด้วย

1. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและวิธีการประเมินเกณฑ์มาตรฐานสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียน

2. กำหนดหลักสูตรสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐาน บรรจุไว้ในหลักสูตรการอบรม ก่อนแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน

3. กำหนดให้ผู้ที่จะสอบผ่านการคัดเลือกผู้บริหารโรงเรียนต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนก่อนได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บริหารโรงเรียน

4. จัดให้ผู้บริหารโรงเรียนเข้ารับการประเมินสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐานและจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐานให้กับผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียน

5. กำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนที่จะมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนก่อน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะด้านการใช้ ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน มี 8 มาตรการ ประกอบด้วย

1. ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ ICT เพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้

2. รวบรวมและจัดแหล่งเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการใช้ ICT เพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถสืบค้นได้อย่างรวดเร็ว

3. ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่และภาคเอกชนเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนในรูปแบบสื่อมัลติมีเดียแบบออนไลน์ให้ผู้บริหารโรงเรียนเรียนรู้และทดสอบสมรรถนะด้าน ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยตนเอง
 4. ขอความร่วมมือกับหน่วยงานเอกชนในการจัดอบรมการใช้โปรแกรมสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้
 5. พัฒนาระบบการประเมินสมรรถนะด้าน ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถประเมินด้วยตนเอง
 6. ส่งเสริมให้มีการประกวดกิจกรรมการนำ ICT มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
 7. จัดกิจกรรมยกย่องผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นเชิงประจักษ์ด้านการใช้ ICT เพื่อการบริหารโรงเรียน
 8. กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดมีการติดตามการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ ICT เพื่อการบริหารจัดการทุกปีการศึกษา
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 สนับสนุนให้โรงเรียนมีโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและมีคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอ มี 7 มาตรการ ประกอบด้วย
1. จัดให้โรงเรียนมีโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วไม่ต่ำกว่า 10 Mbps.
 2. ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดวางโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงกรณีที่ไม่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลาง
 3. จัดให้โรงเรียนมีเสากกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (Wifi) ครอบคลุมพื้นที่ของโรงเรียน
 4. จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนจัดหาหรือเช่าคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน
 5. ปรับปรุงระบบไฟฟ้าของโรงเรียนให้รองรับการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ
 6. จัดให้มีการตรวจสอบ ติดตามคุณภาพการใช้เชื่อมโยงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างต่อเนื่อง

7. ประสานงานให้โรงเรียนใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น สถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษา หรือสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาใกล้เคียง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 จัดให้มีการวางแผนและการพัฒนาการใช้ ICT อย่างต่อเนื่อง มี 6 มาตรการ ประกอบด้วย

1. จัดทำแผนแม่บทด้าน ICT ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. จัดให้มีการวางแผนการพัฒนาการใช้ ICT ประจำปีการศึกษา

3. กำหนดให้โรงเรียนรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการใช้ ICT และเสนอความต้องการที่จะขอสนับสนุนด้าน ICT ทุกปีการศึกษา

4. จัดให้มีกองทุน ICT ประจำปีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อสนับสนุน ช่วยเหลือ และซ่อมบำรุงระบบโครงข่ายและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของโรงเรียน

5. ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้ ICT สู่ชุมชน

6. กำหนดให้มีกลุ่ม/ศูนย์ที่มีภารกิจในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือด้าน ICT อย่างชัดเจน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 จัดให้มีการใช้ ICT เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตามภารกิจ มี 6 มาตรการ ประกอบด้วย

1. พัฒนาระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และสามารถใช้งานได้ทุกที่ ทุกเวลาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2. จัดให้มีอุปกรณ์และระบบสำหรับการประชุมทางไกล (Teleconference) ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กับโรงเรียน และระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน ทั้งการประชุมเป็นกลุ่มและการประชุมแบบหนึ่งต่อหนึ่ง

3. จัดให้ทุกโรงเรียนติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ที่สามารถเรียกดูผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว และสามารถบันทึกข้อมูลไว้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้

4. จัดให้มีการใช้ระบบ ICT ในการแจ้งเตือนภัยและแจ้งเหตุร้ายที่มีการประสานกับหน่วยงานความมั่นคง

5. สนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมาร์ทโฟน (Smart Phone) ที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถตรวจสอบจุดเกิดเหตุร้าย เพื่อให้เลือกเส้นทางเดินทางที่ปลอดภัยได้อย่างรวดเร็ว

6. จัดให้ทุกโรงเรียนมีระบบตรวจสอบการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อให้สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตในทางสร้างสรรค์ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และสามารถป้องกันการใช้งานที่ไม่พึงประสงค์

อภิปรายผล

การวิจัยนี้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผ่านขั้นตอนการวิจัย 2 ระยะ ผู้วิจัยจึงนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยตามผลที่ได้แต่ละระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ได้ออกประกอบสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. สมรรถนะด้านการใช้ ICT ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 1-4 คือ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน ทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เบื้องต้น ทักษะการจัดการงานเอกสารและการสื่อสารผ่านสมาร์ทโฟน และทักษะการใช้อีเมล และโซเชียลเน็ตเวิร์ค หากพิจารณาถึงความสอดคล้องกับทฤษฎีทางด้านความสามารถด้าน ICT (ICT literacy) พบว่าองค์ประกอบที่ 1-4 สอดคล้องโดยภาพรวมกับ California Emerging Technology Fund (2008) ได้กำหนดให้มีเกณฑ์การประเมินความสามารถด้าน ICT 6 ขั้น ประกอบด้วย ความสามารถในการ เข้าถึง จัดการ บูรณาการ ประเมิน สร้างสรรค์ และนำไปสื่อสาร แต่ผลการวิจัยที่พบในครั้งนี้นำไปสู่ความสามารถในการใช้งานอุปกรณ์ การเชื่อมต่ออุปกรณ์ การใช้งานโปรแกรมที่จำเป็น ขณะที่เกณฑ์การประเมินความสามารถด้าน ICT 6 ขั้น มุ่งที่การเข้าถึงข้อมูลกับการนำข้อมูลนำไปใช้ ทั้งนี้ผู้ที่จะเข้าถึงข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีสมรรถนะด้านการใช้ ICT ขั้นพื้นฐานก่อน ทั้งนี้ถ้าหากพิจารณาถึงตัวแปรย่อยในองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบในสมรรถนะด้านการใช้ ICT ขั้นพื้นฐาน พบว่าเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับคนที่ต้องใช้ ICT ในการทำงานทุกคน ไม่เฉพาะเจาะจงกับผู้บริหาร

โรงเรียนเท่านั้น เนื่องจากความสามารถด้าน ICT เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน เหมือนกับความสามารถด้านการอ่านหรือการเขียน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และการปฏิบัติงานของมนุษย์ทุกเชื้อชาติและภาษา

นอกจากนี้ องค์ประกอบที่ 1-4 สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑิร รัตนศิริวงศ์วุฒิ และคณะ (2551) ที่ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะนักเทคโนโลยีสารสนเทศโดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่าความสามารถทางด้านเทคโนโลยี สามารถจัดกลุ่มได้ 3 ด้าน ประกอบด้วย การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ทางสื่อผสม การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ทางการสื่อสารข้อมูล และการใช้งานอินเทอร์เน็ต

2. สมรรถนะด้านการใช้ ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 5-9 สอดคล้องกับในปัจจุบันโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีงานหลัก 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป โดยที่ทั้ง 4 งานนี้จะต้องนำ ICT มาใช้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน ทั้ง 4 งาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับมุมมองของ Morton (1991) ที่มองว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้องค์กรสร้างสรรค์และทำให้เกิดการกระจายหน้าที่ความรับผิดชอบและการควบคุมไปยังส่วนต่างๆ ขององค์กรตามพันธกิจ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด และยังสอดคล้องกับ Marquardt (2002) ที่ระบุว่าองค์กรต้องนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน การบริหารและกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นแบบอัตโนมัติ ส่วนการส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์ที่เติบโตขึ้นสอดคล้องกับ Twining et al. (2005) ที่ได้ศึกษา “Tablet PCs in schools: Case study report” โดยได้เสนอสิ่งที่ผู้บริหารจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการใช้งาน ทั้งในด้านสถานที่ จุดที่สามารถใช้งานเครือข่ายไร้สาย โครงข่ายและเครื่องแม่ข่ายที่มีประสิทธิภาพและใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะผู้สอนเพื่อลดความกังวลในการใช้งาน

ระยะที่ 2 ได้ยุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมี วิสัยทัศน์ ว่า “ผู้บริหารโรงเรียนที่มี

สมรรถนะด้าน ICT สามารถบริหารโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพและมีความปลอดภัยท่ามกลางวิกฤตการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” มีพันธกิจ 5 ข้อ เป้าประสงค์ 5 ข้อ และ 5 ยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะด้านการใช้ ICT ขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ข้อ 8.1 ซึ่งกำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม การที่จะใช้ได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐานก่อน และยังสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากงานวิจัยของชวลิต เกิดทิพย์ (2550) ที่ได้เสนอแนะว่า ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการนำรูปแบบการฝึกอบรมไปใช้ คือช่วงก่อนดำรงตำแหน่งกับช่วงระหว่างปฏิบัติหน้าที่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะด้านการใช้ ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน สอดคล้องกับมาตรฐานเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนของ The Technology Standards for School Administrators Collaborative (2001) ในด้านการผลิตและการปฏิบัติงานวิชาชีพ ระบุให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานวิชาชีพอย่างมืออาชีพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานทั้งต่อตนเองและของผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Marquardt (2002) ที่ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาบุคลากรของบริษัท Compaq โดยการสร้าง Web-based Tool เป็นการออกแบบการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม สามารถทดสอบก่อนเรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ร่วมกัน ทดสอบหลังเรียน ซึ่งช่วยลดระยะเวลาและความซ้ำซ้อนของการฝึกอบรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สนับสนุนให้โรงเรียนมีโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและมีคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่กำลังขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพให้กับโรงเรียนของรัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั่วประเทศ พร้อมกับวางระบบเครือข่ายภายในแบบไร้สาย คาดว่าจะแล้วเสร็จในปีงบประมาณ 2557

ยุทธศาสตร์ที่ 4 จัดให้มีการวางแผนและการพัฒนาการใช้ ICT อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับมาตรฐานเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนของ Technology Standards for School Administrators Collaborative (2001) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ เน้นให้ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่ 5 จัดให้มีการใช้ ICT เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตามภารกิจ มี 6 มาตรการ สอดคล้องกับ Marquardt (2002) ได้ระบุถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่ยอดเยี่ยมและมีประสิทธิผลที่สุดวิธีหนึ่งโดยนำระบบสนับสนุนการปฏิบัติงาน อิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการปฏิบัติงาน ระบบนี้ยังสามารถเพิ่มความช่วยเหลือออนไลน์ ผสมผสานการฝึกอบรมและให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานเอกสารออนไลน์ รวมทั้งติดตามประเมินและให้ข้อมูลป้อนกลับ และสอดคล้องกับบริบทของจังหวัดในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีวิกฤตการณ์ความไม่สงบ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำ ICT มาช่วยเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างปลอดภัย

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า องค์กรประกอบสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 9 องค์กรประกอบ และยุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนใน ขพก.จชต. ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ 32 มาตรการ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐานของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน และกำหนดให้ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานสมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐานสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถจัดวางโครงการ

อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอ และจัดให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมาร์ตโฟนที่มีประสิทธิภาพสูง

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรจัด ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนได้พัฒนาสมรรถนะด้าน ICT สำหรับการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

4. ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรจัดทำแผนการใช้ ICT เพื่อการศึกษาทุกปีการศึกษา และจะต้องรายงานผลการดำเนินงานตามแผน และเสนอความต้องการที่จะขอรับการสนับสนุนด้าน ICT ทุกปีการศึกษา

5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดให้มีระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ที่สนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถปฏิบัติงานภารกิจของโรงเรียนได้อย่างปลอดภัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนาระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ที่สนับสนุนความปลอดภัยในการบริหารงานตามภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ควรศึกษารูปแบบการนำระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในสถานศึกษาที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *ไอซีทีเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอรุณการพิมพ์.
ขวลิต เกิดทิพย์. (2550). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้* (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.

- มณฑิธร รัตนศิริวงศ์ภูมิ และคณะ. (2551). *การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะนักเทคโนโลยีสารสนเทศโดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ*. สืบค้นจาก: http://202.44.34.144/nccitedoc/admin/nccit_files/NCCIT-2011070327.pdf.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2554). *โครงการพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ให้กับบุคลากรมหาวิทยาลัย*. สืบค้นจาก: <http://ict.swu.ac.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *ภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (อัดสำเนา).
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ. (2552). *สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้* (รายงานการวิจัย) กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- อรรถิย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (2555). *การสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ด้วยการวิจัย*. (อัดสำเนา).
- California Emerging Technology Fund. (2008). *California ICT Digital Literacy Assessments and Curriculum Framework*. Retrieved from: <http://www.ictliteracy.info/rf.pdf>.
- Hacquebard, A., Dijkxhoorn, S. & Erkelens, A. (2002). *Managing ICT skills profiles consultancy and research bureau for informatics and education*, Netherlands: Hummelo.
- Hair, Joseph F. et al. (2010). *Multivariate Data Analysis*. (7th ed.). New Jersey: Prentice.
- Hoy Wayne K. & Miskel Cecil G. (2001). *Educational Administration: Theory, Research and Practice*. (6th ed.). Boston: McGraw-Hill.
- Kim Jong Hye, Jung Soon Young & Lee Won Gyu. (2011). *Design of contents for ICT literacy in-service training of teachers in Korea*. Retrieved from: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/>.
- O'Connor, Barbara. (2011). *Digital Transformation A Framework for ICT Literacy*. Retrieved from: <https://www.ets.org/Media/Research/pdf/ICTREPORT.pdf>.
- Marquardt, Michael J. (2002). *Building the Learning Organization*. (2nd ed.). California: Davies-Black publishing.

- Morton, M. (1991). *The corporation of the 1990s*. New York: Oxford university press.
- Murray, Scott T., Clermont Yvan, & Bink Marilyn. (2011). *Measuring Adult Literacy and Life Skills: New Frameworks for Assessment*. Retrieved from: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/>.
- Salpeter, Judy. (2003). *21st Century Skills: Will Our Students Be Prepared?*. Retrieved from: <http://www.techlearning.com/article/13832>.
- Technology Standards for School Administrators Collaborative. (2001). *Technology Standards for School Administrators*. Retrieved from: <http://www.kyepsb.net/documents/EduPrep/tssa.pdf>.
- Twining, P. et al. (2005). *Tablet PCs in schools: Case study report*. UK: Becta ICT Research.

Translated from Thai

References

- Malithong, K. (2005). *ICT for Education*. Bangkok: Arun Printing Limited Partnership. [in Thai]
- Kerdtip, C. (2007). *Development Model of Educational Technology Leadership for School Administrators under the Office of Basic Education Commission in Southern Thailand*. (Dissertation in Educational Administration Faculty of Education). Prince of Songkla University Pattani Campus, Pattani. [in Thai]
- Rattanasiriwongwut, M. et al. (2008). *Analysis of Causal Factors that Impact to the Competence of IT Officers by Using Factor Analysis*. Retrieved from: http://202.44.34.144/nccitedoc/admin/nccit_files/NCCIT-2011070327.pdf. [in Thai]
- Srinakaranwirot University. (2011). *Develop ICT Competency to University Officers Project*. Retrieved from: <http://ict.swu.ac.th>. [in Thai]

- Office of Basic Education Commission. (2010). *Tasks of School*. (copy). [in Thai]
- Wisalaphon, S. et al. (2009). *Research Report on the State of Education in the Southern Border Provinces*. Bangkok: VTC Communication Limited Partnership. [in Thai]
- Natakuatoong, O. (2012). *Creating ICT Innovation with Research*. (copy). [in Thai]